

<https://doi.org/10.36818/2071-4653-2026-2-6>

УДК 330.43:330.5:338.45(477)

JEL C67, D57, L16, L52, O14, O52

Л. Й. Созанський

доктор економічних наук, старший дослідник, провідний науковий співробітник відділу реального сектору економіки ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», м. Львів

e-mail: ls.ird2@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7854-3310>

СЕКТОРАЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА МУЛЬТИПЛІКАТИВНІ ЕФЕКТИ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ІМПОРТОЗАМІЩЕННЯ

Досліджено секторальні трансформації економіки України в 1995–2022 рр. крізь призму внутрішніх мультиплікативних ефектів випуску та валової доданої вартості (ВДВ) у контексті імпортозаміщення. Актуальність теми зумовлена необхідністю підвищення стійкості національної економіки, зменшення залежності від імпортованої проміжної продукції та посилення внутрішніх виробничих зв'язків в умовах війни, реконструкції і повоєнного відновлення. Методичною основою дослідження є підхід «витрати – випуск» та гармонізовані національні таблиці ОЕСР. Установлено, що зростання середнього внутрішнього мультиплікатора випуску з 1,824 в 1995 р. до 1,918 у 2022 р. супроводжувалося зниженням мультиплікатора ВДВ з 0,740 до 0,601. Це свідчить про послаблення здатності економіки утримувати додану вартість у внутрішніх виробничих ланцюгах і про структурну розбіжність між зростанням випуску та створенням ВДВ. Виявлено, що сектори послуг і базового життєзабезпечення краще генерують ВДВ, тоді як промислові види діяльності залишаються ключовими для локалізації виробництва, технологічної модернізації та формування довгих міжсекторальних зв'язків. Обґрунтовано, що імпортозаміщення має бути селективним і спрямованим на поглиблення переробки, локалізацію проміжної продукції та нарощування внутрішньої доданої вартості.

Ключові слова: секторальні трансформації, мультиплікативні ефекти, міжгалузеві зв'язки, валова додана вартість, імпортозаміщення, структурна стійкість.

Sozansky L. Y. SECTORAL TRANSFORMATIONS AND MULTIPLIER EFFECTS IN THE ECONOMY OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF IMPORT SUBSTITUTION

The article examines sectoral transformations in the Ukrainian economy during 1995–2022 through the dynamics of domestic output and gross value added (GVA) multipliers in the context of import substitution. The relevance of the study is determined by the need to strengthen national economic resilience, reduce dependence on imported intermediate inputs, and restore the capacity of domestic production linkages to generate value added within the country during wartime and reconstruction. The theoretical and methodological basis of the study is the input–output approach, the concept of structural transformation, and the analysis of intersectoral linkages. The empirical calculations are based on harmonized national input–output tables from the OECD, which make it possible to compare changes in domestic production effects and GVA effects across economic activities over a long period. The study shows that the average domestic output multiplier increased from 1.824 in 1995 to 1.918 in 2022, while the GVA multiplier decreased from 0.740 to 0.601. This divergence indicates that the growth of domestic output was accompanied by a weakening of the economy's capacity to retain value added within national production chains. The sectoral analysis reveals that services and basic life-support activities, including education, public administration, water supply, and energy supply, demonstrated a relatively high ability to generate domestic GVA because of their lower dependence on imported material inputs. Meanwhile, manufacturing industries remained important for the formation of output effects and for the potential implementation of selective import substitution policies. Particular attention is paid to sectors in which the GVA multiplier remained low or decreased significantly, including chemicals, petroleum refining, rubber and plastic products, and metallurgy. The results show that import substitution should not be interpreted as the preservation of existing production structures or a simple restriction of imports. Rather, it should be understood as a policy of technological upgrading, localization of intermediate production, deeper processing of raw materials, and stronger interaction between industry, engineering, science, and professional services. The findings may be used to substantiate sectoral priorities during Ukraine's post-war recovery, reconstruction policy, structural resilience, economic security, long-term economic growth and the expansion of domestic value added in Ukraine.

Keywords: sectoral transformations, multiplier effects, intersectoral linkages, gross value added, import substitution, structural resilience.

Формулювання проблеми. У сучасних умовах гео економічної фрагментації, порушення глобальних ланцюгів постачання та зростання безпекових ризиків економічна стійкість держави дедалі більшою мірою залежить від якості внутрішніх виробничих зв'язків. Здатність економічної системи забезпечувати відтворення доданої вартості, підтримувати

функціонування критично важливих секторів і зменшувати залежність від імпортованої проміжної продукції визначає її адаптивність до зовнішніх загроз. Для України ця проблематика є особливо актуальною в умовах повномасштабної війни, яка посилює структурні диспропорції, порушила частину

логістичних зв'язків і актуалізувала потребу у відновленні внутрішніх ланцюгів створення вартості.

Теоретико-методологічною основою аналізу таких процесів слугують концепції структурних змін, зокрема підходи Х. Ченері, та теорії розвитку наводгоін, в яких індустріалізація, технологічне оновлення і міжгалузева інтеграція розглядаються як умови довгострокової конкурентоспроможності. У межах цих підходів важливого значення набуває оцінювання здатності окремих секторів формувати мультиплікативні ефекти через систему внутрішніх виробничих зв'язків. Конфігурація таких ефектів характеризує рівень структурної цілісності економіки та її спроможність реагувати на торговельні обмеження, розриви ланцюгів постачання і технологічні зміни.

Водночас тривале посилення імпортозалежності та зниження технологічного рівня частини промислових виробництв спричинили поступове «вимивання» доданої вартості з національної економіки. За таких умов внутрішні міжгалузеві зв'язки частково втрачають здатність забезпечувати ефект економічної самодостатності, а економічна система стає чутливою до зовнішніх викликів і змін у доступності ресурсів.

У цьому контексті наукової та практичної значущості набуває дослідження динаміки внутрішніх мультиплікаторів випуску та валової доданої вартості як індикаторів структурної цілісності економіки й ефективності міжсекторальної взаємодії. Аналіз трансформацій, що відбувалися в економіці України упродовж 1995-2022 рр., дає змогу виявити структурні диспропорції, оцінити зміни у виробничих ланцюгах в умовах повномасштабної війни та обґрунтувати напрями державної політики, спрямованої на посилення внутрішньої виробничої взаємодії, технологічну модернізацію і зміцнення економічного потенціалу країни.

Аналіз останніх досліджень. Концептуальне підґрунтя оцінювання внутрішніх мультиплікативних ефектів закладено у класичній моделі «витрати – випуск» [1], сучасну методологічну базу якої – з декомпозицією мультиплікаторів, аналізом ключових міжсекторальних коефіцієнтів та побудовою гармонізованих таблиць «витрати – випуск» – викладено у фундаментальному виданні з відповідної проблематики [2]. Інтерпретація показників прямих і повних міжгалузевих зв'язків ґрунтується на методології індексів розсіювання та чутливості [3] і концепції секторів-лідерів у формуванні зворотних і прямих зв'язків як чинників довгострокового зростання [4]. У моделях структурної трансформації індустріалізація та поглиблення міжгалузевої інтеграції розглядаються як передумови стійкого зростання економік, що надолужують відставання [5], а розширення цього інструментарію на глобальні ланцюги створення вартості представлено в працях із декомпозиції потоків доданої вартості за країнами та видами економічної діяльності [6; 7]. Емпіричною основою розрахунків у цій статті слугують гармонізовані національні таблиці «витрати – випуск» ОЕСР, які охоплюють внутрішні та імпорتنі потоки проміжного споживання, валовий випуск і компоненти валової доданої вартості за 1995-2022 рр. [8].

В українському науковому дискурсі обґрунтовано системний характер утрати індустріальної складності, переважання експортно-сировинного укладу та послаблення міжсекторальних зв'язків як вагомих викликів довгострокового економічного розвитку [9; 10], а структурно-інституціональний аналіз ринків реального сектору виявив виробничі диспропорції в ланцюгах створення вартості [11]. Макроекономічні передумови та інституційні чинники нестабільності траєкторії зростання, що визначають уразливість структури економіки до зовнішніх потрясінь, узагальнено в комплексному дослідженні відповідного процесу [12]. Прикладні аспекти структурної політики, орієнтованої на технологічну модернізацію промисловості, локалізацію проміжного виробництва та зміцнення внутрішніх виробничих зв'язків, розкрито в працях із нової ролі промислової політики в умовах війни і повоєнного відновлення [13], а тенденції розходження траєкторій розвитку експортно-сировинних і внутрішньоорієнтованих видів економічної діяльності – у теоретичних узагальненнях [14].

Попри значний науковий доробок у сфері аналізу міжсекторальних зв'язків, недостатньо дослідженими залишаються комплексне емпіричне оцінювання довгострокової динаміки внутрішніх мультиплікаторів випуску та валової доданої вартості за видами економічної діяльності України в 1995-2022 рр. на основі даних ОЕСР, кількісне оцінювання змін у структурі внутрішніх мультиплікативних зв'язків, пов'язаних із повномасштабним російським вторгненням, а також обґрунтування секторальних пріоритетів імпортозаміщення. Саме це зумовлює актуальність дослідження.

Метою статті є оцінювання динаміки внутрішніх мультиплікативних ефектів випуску та валової доданої вартості в секторах української економіки в 1995-2022 рр. для виявлення структурних диспропорцій, визначення точок економічної вразливості та обґрунтування пріоритетів зміцнення національної економіки шляхом посилення внутрішніх міжгалузевих зв'язків. Для досягнення цієї мети використано порівняльний аналіз секторальних мультиплікаторів, розрахованих на основі гармонізованих національних таблиць «витрати – випуск» ОЕСР.

Основні результати дослідження. Аналіз динаміки внутрішніх мультиплікативних ефектів в українській економіці виявив розбіжність між потенціалом промислового сектору та фактичним станом внутрішніх виробничих зв'язків. На відміну від моделей імпортозаміщення, орієнтованих на посилення міжгалузевої інтеграції, українська економіка упродовж тривалого періоду демонструвала ознаки деіндустріалізації, зниження технологічної складності частини виробництв і посилення залежності від імпортованих проміжних ресурсів.

Структурні зміни в економіці України упродовж 1995-2022 рр. проявилися в тому, що переробна промисловість поступово втрачала роль внутрішнього інтегратора, стаючи більш залежною від кон'юнктури зовнішніх ринків та імпортних технологій. Наслідком

цих процесів для більшості видів економічної діяльності була нестійка тенденція до зростання внутрішнього мультиплікатора випуску. Водночас у періоди посилення зовнішньої нестабільності та активних фаз російсько-української війни динаміка цього показника погіршувалася.

За результатами авторських розрахунків, середнє значення внутрішнього мультиплікатора випуску в Україні зросло з 1,824 у 1995 р. до 1,918 у 2022 р. (рис. 1).

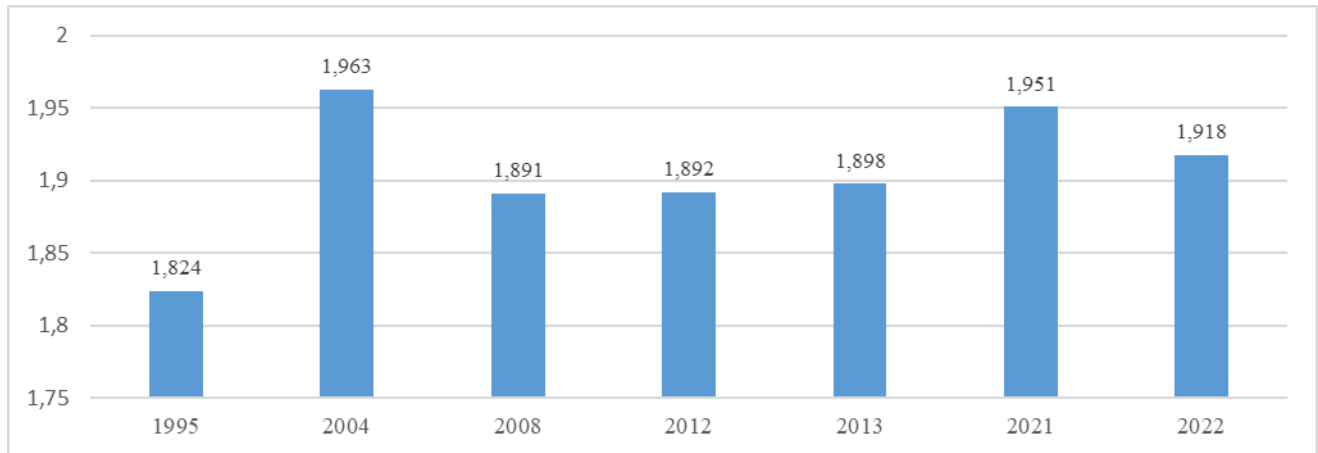

Рис. 1. Середнє значення внутрішнього мультиплікатора випуску в економіці України

Джерело: авторські розрахунки за даними [8].

Ретроспективний аналіз структури української економіки свідчить про поступове послаблення внутрішньої виробничої цілісності та звуження ролі промислового потенціалу. У 1995 р. структура національного виробництва ще зберігала ознаки складної індустріальної системи, в якій важливу роль відігравали сектори з вищим ступенем переробки сировини. До лідерів за внутрішнім мультиплікатором випуску належали виробництво готових металевих виробів (C25), металургія (C24A), харчова промисловість (C10-C12), виробництво автотранспортних засобів (C29) та суднобудування (C301).

Ефективність цих секторів як внутрішніх інтеграторів була значною: збільшення кінцевого попиту на продукцію виробництва готових металевих виробів (C25) на 1 млн дол. США формувало в українській економіці сукупний приріст випуску на 2,52 млн дол. США. Такий мультиплікативний ефект свідчив про наявність розгалужених внутрішніх виробничих зв'язків, через які попит на продукцію одного сектору стимулював активність суміжних видів економічної діяльності.

Найменший мультиплікативний вплив у 1995 р. демонстрували переважно сектори послуг і сировинні сегменти: освіта (P85), державне управління та оборона (O84), поштова діяльність (H53) і видобуток металевих руд (B07). Низьке значення мультиплікатора для сектору видобування руд було закономірним для економіки з переважанням переробних виробництв: зростання кінцевого попиту на продукцію цього сектору на 1 млн дол. США формувало приріст загального випуску лише на 1,14 млн дол. США.

У подальшому структура економічного розвитку зміщувалася в бік більшої ролі сировинних і низькопереробних видів діяльності. Показово, що внутрішній мультиплікатор випуску сектору

видобутку металевих руд (B07) у 2022 р. залишався одним з найнижчих серед усіх секторів. Це свідчить про обмежену здатність відповідного виду діяльності формувати довгі внутрішні виробничі ланцюги та стимулювати розвиток суміжних виробництв.

Повномасштабна російська збройна агресія супроводжувалася скороченням внутрішніх мультиплікативних ефектів у низці промислових секторів. За результатами авторських розрахунків, суттєве зниження мультиплікатора випуску зафіксовано у виробництві гумових і пластмасових виробів (C22) – на 11,9%, хімічній промисловості (C20) – на 7,4%, чорній металургії (C24A) – на 6,6%, а також в авіаційному транспорті (H51) – на 6,7%.

На відміну від частини промислових секторів, окремі види діяльності сфери послуг продемонстрували зростання внутрішнього мультиплікатора випуску: в освіті (P85) – на 14,8%, у державному управлінні, обороні та соціальному страхуванні (O84) – на 13,8%. Таке зростання доцільно інтерпретувати насамперед як результат концентрації ресурсів на підтриманні базових соціальних і управлінських функцій в умовах війни.

Попри зазначені зміни, аналіз лідерів мультиплікативного впливу у 2022 р. підтверджує збереження значущої ролі промислових секторів у формуванні внутрішнього випуску. Найвищу здатність генерувати внутрішній випуск продемонстрували виробництво готових металевих виробів (C25), виробництво неметалевої мінеральної продукції (C23), харчова промисловість (C10-C12), а також окремі добувні й металургійні види діяльності (B09, B08, C24A). Отримані результати дають підстави вважати, що традиційні промислові сектори зберігають важливий виробничо-ресурсний потенціал для реалізації політики імпортозаміщення.

Отже, пріоритетом має бути не створення нових штучних виробничих ніш, а технологічна

модернізація, поглиблення переробки сировини та локалізація проміжного виробництва у вже наявних індустріальних секторах. Висока мультиплікативність таких видів економічної діяльності свідчить, що інвестиції в розвиток їхніх внутрішніх виробничих зв'язків можуть мати відчутний економічний і безпековий ефект.

На відміну від мультиплікатора випуску, середні секторальні значення мультиплікатора валової доданої вартості (ВДВ) характеризувалися стійкою спадною тенденцією. В аналізованому періоді найвище значення цього показника (0,740) спостерігалось в 1997 р., а найнижче (0,601) – у 2022 р. (рис. 2).

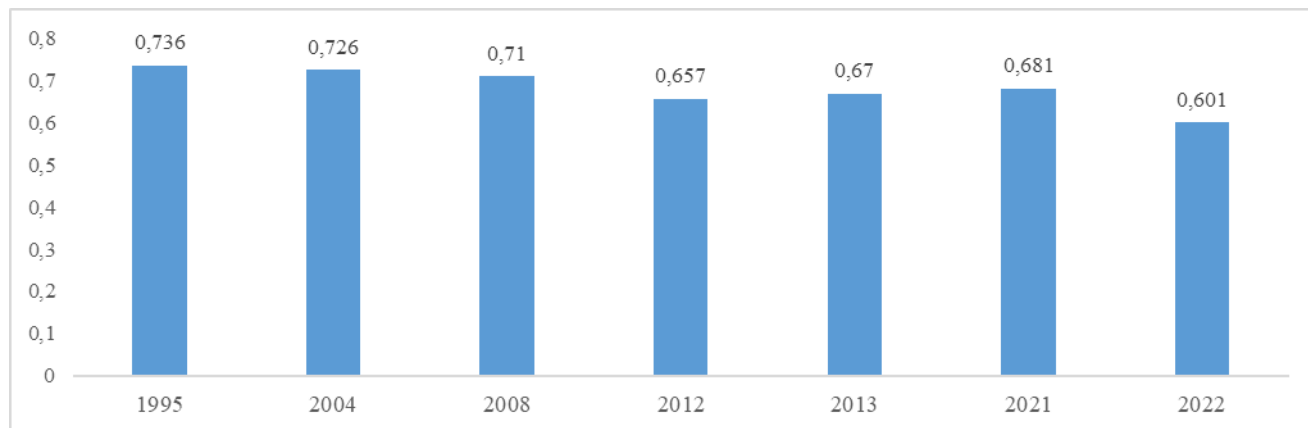

Рис. 2. Внутрішній мультиплікатор ВДВ в економіці України

Джерело: авторські розрахунки за даними ОЕСР [8].

Зниження мультиплікатора ВДВ майже на 19% свідчить про послаблення здатності національних виробничих ланцюгів утримувати додану вартість усередині економіки. Це пов'язано з тим, що частина промислових виробництв, нарощуючи валові обсяги випуску, дедалі більшою мірою спиралася на імпортовані проміжні товари, енергоносії, обладнання та виробничі послуги, тому частина економічного ефекту від зростання випуску реалізовувалася поза межами національної економіки.

Найнижче середнє значення мультиплікатора ВДВ у 2022 р. (0,601) відображає підвищену вразливість економіки в умовах порушення виробничих зв'язків і зростання потреб у фінансуванні оборони та відновлення. Тому стратегія імпортозаміщення має бути спрямована не лише на збільшення фізичного випуску, а й на відновлення здатності економіки формувати внутрішню додану вартість. Це потребує локалізації технологічно складніших ланок виробництва та розвитку внутрішнього попиту на вітчизняні проміжні продукти, інженерні рішення і виробничі послуги.

Динаміка секторальних показників підтверджує, що тенденція до зниження мультиплікатора ВДВ мала системний характер ще до початку повномасштабного вторгнення, а у 2022 р. вона посилилася. У 2021 р. порівняно з 1995 р. внутрішній мультиплікатор ВДВ зменшився в більшості видів економічної діяльності, тоді як у 2022 р. порівняно з 2021 р. його зниження було зафіксовано в усіх секторах економіки. Найбільший спад спостерігався у виробництві гумових і пластмасових виробів (C22) – на 23,9%, хімічній промисловості (C20) – на 19,9%, чорній металургії (C24A) – на 19,3% та обробленні деревини (C16) – на 19,0%.

З позицій економічної безпеки зниження мультиплікатора ВДВ у хімічній промисловості та металургії майже на одну п'яту за один рік є ознакою

істотного послаблення внутрішньої здатності цих секторів генерувати додану вартість. Така динаміка означає, що значна частина виробничого ефекту в цих видах економічної діяльності була пов'язана з імпортованими ресурсами, обладнанням, технологіями або проміжними товарами.

Отже, результати розрахунків свідчать, що модель, за якої сировинна та напівфабрикатна спеціалізація поєднується із високою залежністю від імпортованих технологій і проміжних ресурсів, обмежує внутрішню генерацію доданої вартості. Зміцнення економічної безпеки потребує не лише відновлення обсягів виробництва, а й зміни його структури через інструменти імпортозаміщення, спрямовані на підвищення мультиплікаторів ВДВ в індустріальних секторах.

Результати розрахунків за 2022 р. також виявляють групу видів економічної діяльності, внутрішній мультиплікатор ВДВ яких перевищив одиницю. Це свідчить про високу здатність відповідних секторів формувати внутрішню додану вартість у розрахунку на одиницю кінцевого попиту на їхню продукцію. Лідерами за цим показником були водопостачання, каналізація та поводження з відходами (E36-E39), видобуток металевих руд (B07), державне управління й оборона (O84), постачання енергоносіїв (D35) та освіта (P85). Високі значення показника зумовлені функціональними особливостями цих секторів та відносно нижчою матеріаломісткістю їхніх виробничих процесів.

Такі сектори, як державне управління та оборона (O84), освіта (P85), водопостачання (E36-E39) або видобуток руд (B07), відіграють важливу роль у підтриманні внутрішнього економічного обігу через оплату праці, податкові платежі та соціальні внески. Їхня відносно висока здатність генерувати ВДВ вказує на значення секторів життєзабезпечення та базових видів економічної діяльності для структурної

стійкості економіки. Водночас стратегія імпортозаміщення має враховувати не лише рівень ВДВ у цих секторах, а й можливість посилення їхніх зв'язків із промисловим виробництвом.

Порівняння результатів розрахунків за 1995 та 2022 рр. дає змогу виокремити відносно стійку групу секторів з високою здатністю генерувати внутрішню додану вартість. В обох роках найвищий внутрішній мультиплікатор ВДВ фіксувався у секторах освіти (P85), водопостачання (E36-E39), державного управління й оборони (O84), видобутку металевих руд (B07), операцій з нерухомим майном (L68), а також фінансової та страхової діяльності (K64-K66). Стабільність цієї групи свідчить про важливість видів економічної діяльності з відносно нижчою часткою імпортованих матеріальних витрат.

Водночас для економічної політики важливим є аналіз секторів з низьким внутрішнім мультиплікатором ВДВ. У 2022 р. найнижчі значення цього показника ($<0,30$) спостерігалися у стратегічно важливих промислових видах діяльності: хімічному виробництві (C20), нафтопереробці (C19), виробництві гумових і пластмасових виробів (C22), чорній (C24A) та кольоровій (C24B) металургії. Частина цих секторів, зокрема C20, C24A, C19 та B09, мала низькі показники і в 1995 р., що свідчить про тривалу залежність від імпортованих ресурсів, обладнання та проміжної продукції. Якщо мультиплікатор ВДВ у металургії чи нафтопереробці становить менше ніж 0,30, значна частина ефекту від діяльності цих секторів формується поза межами національної економіки.

Висновки. Результати дослідження засвідчили, що упродовж 1995-2022 рр. в українській економіці відбувалося зростання матеріало- та витратомісткості частини виробничих процесів. Ці тенденції, характерні для багатьох секторів і економіки загалом, указують на закріплення ресурсозалежних елементів моделі розвитку.

Проведений аналіз показав, що високі значення внутрішнього мультиплікатора випуску були притаманні переважно секторам з матеріало-, енерго- та витратомісткими виробничими процесами, зокрема металургії, окремим видам машинобудування, харчовій і деревообробній промисловості. Висока здатність цих галузей генерувати валовий випуск підтверджує їхню роль у формуванні сукупного виробничого ефекту. Водночас зниження мультиплікатора валової доданої вартості в зазначених секторах свідчить про недостатню ефективність реалізації їхнього економічного потенціалу, оскільки значна частина створюваного ефекту пов'язана з імпортованими ресурсами, технологіями та проміжним споживанням.

З позицій економічної безпеки виявлені закономірності обґрунтовують необхідність активної політики селективного імпортозаміщення та технологічної модернізації стратегічних секторів економіки. За умови залучення інвестицій та впровадження інноваційних технологій саме ці галузі можуть забезпечити економічне зростання не лише за масштабом виробництва, а й за рівнем соціально-економічної ефективності. Локалізація засобів

виробництва, комплектування, проміжної продукції та енергоефективних рішень у межах провідних індустріальних секторів створює передумови для переходу від зростання витратомісткості до нарощування внутрішньої доданої вартості й посилення міжгалузевої інтеграції.

Отже, імпортозаміщення в Україні доцільно розглядати не як механізм консервації застарілих виробництв, а як інструмент технологічного оновлення та ускладнення внутрішньої структури економіки. Підвищення технологічної складності виробництва в металургії, машинобудуванні, хімічній промисловості та інших базових галузях є важливою умовою зміцнення економічної самодостатності, фінансової спроможності держави та довгострокової стійкості до зовнішніх економічних і геополітичних викликів.

Тенденції внутрішнього мультиплікатора ВДВ в більшості секторів української економіки впродовж аналізованого періоду характеризувалися стійким зниженням. Це дає підстави стверджувати, що глобальні трансформації останніх десятиліть супроводжувалися послабленням внутрішніх міжсекторальних зв'язків формування доданої вартості та зниженням соціально-економічної ефективності економіки. Така динаміка свідчить про поступову втрату національним виробництвом здатності до внутрішньої економічної самодостатності. Замість формування попиту на вітчизняні технології, комплектування та проміжну продукцію українська індустрія дедалі більше інтегрувалася у глобальні виробничі ланцюги переважно як постачальник сировини та напівфабрикатів, що обмежувало внутрішню генерацію доданої вартості.

Упродовж досліджуваного періоду найвищі значення внутрішнього мультиплікатора ВДВ були характерні переважно для секторів послуг і окремих виробництв, діяльність яких базується на використанні людського капіталу та не потребує значних обсягів проміжного споживання. З позицій економічної безпеки така тенденція має подвійний характер: з одного боку, вона підтверджує роль людського капіталу як важливого внутрішнього ресурсу стійкості України, а з другого, – відображає структурний розрив між інтелектуальним потенціалом економіки та її матеріально-виробничою базою.

У цьому контексті імпортозаміщення слід розглядати не лише як інструмент скорочення зовнішньої залежності, а як механізм відновлення міжсекторальної інтеграції та структурної цілісності економіки. Стратегічним завданням державної політики має стати формування таких виробничих зв'язків, за яких промислові сектори дедалі більшою мірою споживатимуть вітчизняні технології, інженерні рішення, наукові розробки та професійні послуги. Саме через посилення взаємодії між індустріальною та інтелектуальною складовими економіки можливе відновлення мультиплікативних ефектів ВДВ, формування моделі реконструктивного розвитку та зміцнення довгострокової економічної та оборонної стійкості держави.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з оцінюванням впливу імпортозалежності проміжного споживання на внутрішні мультиплікативні ефекти випуску та валової доданої вартості, а також з визначенням секторів, в яких локалізація виробничих ланцюгів може забезпечити найбільший приріст внутрішньої доданої вартості.

Список використаних джерел

1. Leontief W. W. Quantitative Input and Output Relations in the Economic System of the United States. *The Review of Economics and Statistics*. 1936. Vol. 18(3). Pp. 105-125. DOI: <https://doi.org/10.2307/1927837>
2. Miller R. E., Blair P. D. *Input-Output Analysis: Foundations and Extensions*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2022. 848 p. DOI: <https://doi.org/10.1017/9781108676212>
3. Rasmussen P. N. *Studies in Inter-Sectoral Relations*. Amsterdam: North-Holland Publishing Company; Copenhagen: Einar Harcks, 1956. 217 p.
4. Hirschman A. O. *The Strategy of Economic Development*. New Haven: Yale University Press, 1958. 217 p.
5. Chenery H. B., Robinson S., Syrquin M. *Industrialization and Growth: A Comparative Study*. New York: Oxford University Press, 1986. 387 p.
6. Dietzenbacher E., Los B., Stehrer R., Timmer M., de Vries G. J. The Construction of World Input-Output Tables in the WIOD Project. *Economic Systems Research*. 2013. Vol. 25(1). Pp. 71-98. DOI: <https://doi.org/10.1080/09535314.2012.761180>
7. Timmer M. P., Erumban A. A., Los B., Stehrer R., de Vries G. J. Slicing Up Global Value Chains. *Journal of Economic Perspectives*. 2014. Vol. 28(2). Pp. 99-118. DOI: <https://doi.org/10.1257/jep.28.2.99>
8. Input-Output Tables: 2025 release. *OECD: Website*. 2025. URL: <https://www.oecd.org/en/data/datasets/input-output-tables.html>
9. Геєць В. М., Шинкарук Л. В., Артьомова Т. І. та ін. *Структурні зміни та економічний розвиток України: монографія* / ред. Л. В. Шинкарук; НАН України, Інститут економіки та прогнозування НАН України. Київ, 2011. 696 с. URL: <https://ief.org.ua/publication/monohrafi/2011/strukturni-zminy-ta-ekonomichnyy-rozvytok-ukrainy>
10. Кіндзерський Ю. В. *Промисловість України: стратегія і політика структурно-технологічної модернізації: монографія* / НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ, 2013. 536 с. URL: <https://ief.org.ua/publication/monohrafi/2013/promyslovist-ukrainy-stratehiya-i-polityka-strukturno-tekhnohichnoi-modernizacii>
11. Точилін В. О., Осташко Т. О., Пустовойт О. В. та ін. *Ринки реального сектору економіки України: структурно-інституціональний аналіз: монографія* / ред. В. О. Точилін; НАН України, Інститут економіки та прогнозування НАН України. Київ: Фенікс, 2009. 640 с.
12. Геєць В. М. *Феномен нестабільності – виклик економічному розвитку* / ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ:

Академперіодика, 2020. 456 с. DOI: <https://doi.org/10.15407/akademperiodyka.403.456>

13. Кіндзерський Ю. В. Промислова політика для економічного розвитку: до проблеми її обґрунтування з позицій світового досвіду та в контексті необхідності використання у воєнний період та при повоєнному відновленні в Україні. *Економічний аналіз: зб. наук. пр.* 2023. Т. 33. № 3. С. 110-129. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.03.110>

14. Зверяков М. І. Структура національної економіки в умовах глобальних змін. *Економіка України*. 2024. Т. 67. № 12(757). С. 3-25. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.12.003>

References

1. Leontief, W. W. (1936). Quantitative input and output relations in the economic system of the United States. *The Review of Economics and Statistics*, 18(3), 105-125. DOI: <https://doi.org/10.2307/1927837>
2. Miller, R. E., & Blair, P. D. (2022). *Input-output analysis: Foundations and extensions* (3rd ed.). Cambridge University Press. DOI: <https://doi.org/10.1017/9781108676212>
3. Rasmussen, P. N. (1956). *Studies in inter-sectoral relations*. Amsterdam: North-Holland Publishing Company; Copenhagen: Einar Harcks.
4. Hirschman, A. O. (1958). *The strategy of economic development*. New Haven: Yale University Press.
5. Chenery, H. B., Robinson, S., & Syrquin, M. (1986). *Industrialization and growth: A comparative study*. New York: Oxford University Press.
6. Dietzenbacher, E., Los, B., Stehrer, R., Timmer, M., & de Vries, G. J. (2013). The construction of world input-output tables in the WIOD project. *Economic Systems Research*, 25(1), 71-98. DOI: <https://doi.org/10.1080/09535314.2012.761180>
7. Timmer, M. P., Erumban, A. A., Los, B., Stehrer, R., & de Vries, G. J. (2014). Slicing up global value chains. *Journal of Economic Perspectives*, 28(2), 99-118. DOI: <https://doi.org/10.1257/jep.28.2.99>
8. Input-output tables: 2025 release (2025). *OECD: Website*. Retrieved from <https://www.oecd.org/en/data/datasets/input-output-tables.html>
9. Heyets, V. M., Shynkaruk, L. V. (Ed.), & Artyomova T. I., et al. (2011). *Strukturni zminy ta ekonomichnyy rozvytok Ukrayiny [Structural changes and economic development of Ukraine]*. Kyiv: Institute for Economics and Forecasting of the NAS of Ukraine. Retrieved from <https://ief.org.ua/publication/monohrafi/2011/strukturni-zminy-ta-ekonomichnyy-rozvytok-ukrainy> [in Ukrainian].
10. Kindzersky, Yu. V. (2013). *Promyslovist' Ukrayiny: stratehiya i polityka strukturno-tekhnohichnoyi modernizatsiyi [Industry of Ukraine: Strategy and policy of structural-technological modernization]*. Kyiv: Institute for Economics and Forecasting of the NAS of Ukraine. Retrieved from <https://ief.org.ua/publication/monohrafi/2013/promyslovist-ukrainy-stratehiya-i-polityka-strukturno-tekhnohichnoi-modernizacii> [in Ukrainian].

11. Tochylin, V. O. (Ed.), Ostashko, T. O., & Pustovoyt, O. V., et al. (2009). *Rynky real'noho sektoru ekonomiky Ukrainy: strukturno-institutsional'nyy analiz* [Markets of the real sector of Ukraine's economy: Structural-institutional analysis]. Kyiv: Phoenix. [in Ukrainian].

12. Heyets, V. M. (2020). *Fenomen nestabil'nosti – vyklyk ekonomichnomu rozvytku* [The phenomenon of instability as a challenge to economic development]. Kyiv: Akadempriodyka. DOI: <https://doi.org/10.15407/akadempriodyka.403.456> [in Ukrainian].

13. Kindzersky, Yu. V. (2023). *Promyslova polityka dlya ekonomichnoho rozvytku: do problemy yiyi obgruntuvannya z pozytsiyi svitovoho dosvidu ta v konteksti neobkhidnosti vykorystannya u voyennyi period ta pry povoyennomu vidnovlenni v Ukraini* [Industrial policy for economic development: To the problem of its justification from the standpoint of world experience and in the context of the need for use during the war period and post-war recovery in Ukraine]. In *Ekonomichnyy analiz* [Economic

Analysis]: Vol. 33(3) (pp. 110-129). DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.03.110> [in Ukrainian].

14. Zveryakov, M. I. (2024). *Struktura natsional'noyi ekonomiky v umovakh hlobal'nykh zmin* [Structure of the national economy under global changes]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, 67(12), 3-25. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.12.003> [in Ukrainian].

Дослідження виконано в межах наукового проєкту «Моделювання міжсекторальних зв'язків у системі забезпечення реконструктивного відновлення економіки України», що реалізується за грантом Президента України для докторів наук віком до 45 років за підтримки Національного фонду досліджень України (Державний реєстраційний номер проєкту – 0126U003510).

Надійшло 21.05.2026 р.

Прийнято до друку 29.05.2026 р.

Опубліковано 30.06.2026 р.

Науково-практичний журнал «РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»

Науково-практичний журнал «Регіональна економіка» – це фахове науково-практичне видання, у якому висвітлюються такі теоретичні та прикладні питання: формування і реалізація державної регіональної політики в Україні, проблеми соціально-економічного життя регіонів, їх територіального розвитку, природокористування та екологічної безпеки, соціальної політики, транскордонного співробітництва, розвитку сільських територій, інвестиційно-інноваційної політики, фінансів і банківської справи.

Журнал «Регіональна економіка» включений до Переліку наукових фахових видань України (Наказ МОН України від 11.06.2026 р. № 928).

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази **Index Copernicus**, Польща – з 2012 року.

Сайт журналу: re.gov.ua